

Dokument na rokovanie

B9-0429/2022 }
B9-0437/2022 }
B9-0441/2022 }
B9-0444/2022 } RC1

5.10.2022

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 144 ods. 5 a článkom 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B9-0429/2022 (Verts/ALE)

B9-0437/2022 (S&D)

B9-0441/2022 (Renew)

B9-0444/2022 (PPE)

o nedávnej humanitárnej situácii a situácii v oblasti ľudských práv v etiópskom Tigraji, najmä situácii detí
(2022/2858(RSP))

Željana Zovko, Sara Skytvedal, Isabel Wiseler-Lima, Peter Pollák, Janina Ochojska, Stanislav Polčák, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Miriam Lexmann, Tomáš Zdechovský, Inese Vaidere, Michaela Šojdrová, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, David Lega, Vangelis Meimarakis, Antonio López-Istúriz White, Paulo Rangel, José Manuel Fernandes, Tom Vandenkendelaere, Christian Sagartz, Ivan Štefanec, Magdalena Adamowicz, Luděk Niedermayer, Stelios Kympouropoulos, Krzysztof Hetman, Michael Gahler, Vladimír Bilčík, Loránt Vincze, Traian Băsescu, Loucas Furlas

v mene skupiny PPE

Pedro Marques, Andrea Cozzolino, Maria Arena

RC\1264488SK.docx

PE737.613v01-00 }
PE737.621v01-00 }
PE737.625v01-00 }
PE737.628v01-00 } RC1

v mene skupiny S&D

Jan-Christoph Oetjen, Nicola Beer, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Svenja Hahn, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, Dragoș Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans

v mene skupiny Renew

Katrin Langensiepen, Malte Gallée

v mene skupiny Verts/ALE

Fabio Massimo Castaldo, Assita Kanko

Uznesenie Európskeho parlamentu o nedávnej humanitárnej situácii a situácii v oblasti ľudských práv v etiópskom Tigraji, najmä situácii detí (2022/2858(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Tigraji a Etiópii, a najmä na uznesenia z 26. novembra 2020¹ a zo 7. októbra 2021²,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv,
 - so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov,
 - so zreteľom na štvrtý Ženevský dohovor z roku 1949 o ochrane civilných osôb počas vojny a na jeho dodatkové protokoly z rokov 1977 a 2005,
 - so zreteľom na Dohovor OSN o utečencoch z roku 1951 a na jeho protokol z roku 1967,
 - so zreteľom na správu Etiópskej komisie pre ľudské práva/Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 3. novembra 2021 o spoločnom vyšetrowaní údajného porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, humanitárneho a utečeneckého práva spáchaného všetkými zmluvnými stranami konfliktu v regióne Tigris v Etiópskej federatívnej demokratickej republike a správu Etiópskej komisie pre ľudské práva z 11. marca 2022 o porušovaní ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva v regiónoch Afar a Amhara v Etiópii od septembra do decembra 2021,
 - so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva zo 17. decembra 2021, ktorou sa zriaďuje medzinárodná komisia odborníkov na ľudské práva s cieľom dôkladne a nestranne vyšetriť obvinenia z porušovania a zneužívania páchaného od 3. novembra 2020 všetkými stranami konfliktu v Etiópii,
 - so zreteľom na správu medzinárodnej komisie odborníkov na ľudské práva pre Etiópiu z 19. septembra 2022,
 - so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa (UNCRC),
 - so zreteľom na Dohodu z Cotonou,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže tento 23-mesačný konflikt vyvolal krízu spôsobenú ľudskou činnosťou a rozsiahle ľudské utrpenie, ktorému sa dalo v plnej miere predísť; keďže humanitárna situácia v celej Etiópii zostáva dramatická v dôsledku konfliktu, sucha a rozsiahleho vnútorného vysídľovania; keďže 24. augusta 2022 etiópske federálne vojenské lietadlá

¹ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 132.

² Ú. v. EÚ C 132, 24.3.2022, s. 205.

bombardovali škôlku v meste Mekelle v Tigraji, čo malo za následok detské obete;

- B. keďže etiópska federálna vláda po vyhlásení humanitárneho prímeria v marci 2022 čiastočne zrušila humanitárne obliehanie Tigraja, ale pretrváva nedostatok základných potrieb vrátane potravín, liekov a palív;
- C. keďže zraniteľné skupiny, najmä ženy a deti, najviac trpia prebiehajúcim konfliktom v Tigraji a naliehavo potrebujú ochranu; keďže deti z Tigraja sú vážne zasiahnuté následkami hladomoru, násilia, nedostatku lekárskej pomoci a vzdelávania, rozvrátenia rodín, nútených presunov a neustálej traumy;
- D. keďže ženy a deti sú neustále terčom úmyselných a neúmyselných bombových útokov, streľby, zabíjania a iných násilných činov vo vojne, ako aj etnického násilia, ktoré páchajú všetky strany konfliktu;
- E. keďže všetky znepriatelené strany sa naďalej vo veľkej miere dopúšťajú znásilňovania a iných foriem sexuálneho násilia páchaného na ženách a dievčatách, ktoré čelia aj hrozbám smrti, etnickým urážkam a zadržavaniu v podmienkach sexuálneho otroctva; keďže vnútorne presídlené utečenky a deti čelia zvýšenému riziku únosu a obchodovania s ľuďmi na účely sexuálneho vykorisťovania;
- F. keďže tento konflikt je od začiatku neustále sprevádzaný množstvom prípadov údajného hrubého porušovania ľudských práv, humanitárneho práva a utečeneckého práva, ktorého sa dopúšťajú všetky strany konfliktu; keďže v dôsledku násilia a hladomoru zomrelo takmer pol milióna Etiópcanov a v dôsledku tohto konfliktu bolo vysídlených viac ako 1,6 milióna ľudí; keďže od začiatku vojny boli státisíce civilistov násilne vysídlené, nezákonne zabité alebo sa stali obeťami sexuálne a rodovo motivovaného násilia, masového svojvoľného zadržavania, rabovania, únosov a odopierania humanitárnej pomoci a základných služieb, rabovania pomoci a jej presmerovania vojakom;
- G. keďže jedno z troch tigrajských detí mladších ako päť rokov a polovica všetkých tehotných a dojčiacich žien trpí podvýživou; keďže približne 20 miliónov ľudí v Etiópii potrebuje humanitárnu pomoc, pričom takmer tri štvrtiny z nich sú ženy a deti; keďže Etiópia zažíva najhoršie sucho od roku 1981 a odhaduje sa, že 7,4 milióna ľudí čelí vážnej potravinovej neistote;
- H. keďže percentuálny podiel detí v Tigraji zaočkovaných bežnými vakcínami sa prudko znížil v dôsledku nedostatku dodávok spôsobeného blokadou zo strany etiópskych síl; keďže smrteľné ochorenia, ako sú osýpky, tetanus a čierny kašeľ, sú na vzostupe;
- I. keďže celkovo 1,39 milióna detí v Tigraji sa v dôsledku občianskej vojny v Etiópii nevzdeláva; keďže školstvo v Tigraji je trvalo poškodené množstvom úmrtí a vysokou mierou deštrukcie, ktoré zasiahli školský systém; keďže v sektore vzdelávania bolo zabitých 346 mužov a 1 798 žien, čo predstavuje spolu 2 164 osôb vrátane žiakov a študentov;
- J. keďže od začiatku konfliktu je prístup humanitárnych organizácií do konfliktných zón systematicky obmedzovaný, a to aj napriek opakovaným výzvam medzinárodného

spoločenstva a humanitárnych organizácií na zabezpečenie neobmedzeného, trvalého a bezpečného prístupu pre príslušné zainteresované strany; keďže humanitárni pracovníci sú terčom násilia páchaného všetkými stranami konfliktu; keďže od začiatku konfliktu bolo zabitých najmenej 23 humanitárnych pracovníkov;

- K. keďže prístup k informáciám v reálnom čase vážne sťažujú obmedzenia vlády vrátane prerušenia komunikácie a bránenia podávaniu správ o udalostiach v Tigraji, ako aj v regiónoch Afar a Amhara, do ktorých sa konflikt rozšíril; keďže tieto výpadky komunikácie a obmedzenia fyzického prístupu pre nezávislých pozorovateľov do oblastí postihnutých konfliktom výrazne bránili zdokumentovaniu porušovania ľudských práv;
 - L. keďže medzinárodná komisia odborníkov na ľudské práva pre Etiópiu, ktorú zriadila OSN, uverejnila 19. septembra správu, v ktorej dospela k záveru, že existujú opodstatnené dôvody sa domnievať, že sa strany konfliktu dopustili vojnových zločinov a porušovania a poškodzovania ľudských práv;
 - M. keďže Eritrea zohráva v tomto konflikte veľmi deštruktívnu úlohu a prispela k jeho vyostreniu tým, že sa zapojila do konfliktu v Tigraji; keďže od konca septembra sa objavujú správy v médiách o opätovnom preniknutí do severného Tigraja;
 - N. keďže v septembri Tigrajský ľudový oslobodzovací front a etiópska vláda vyjadrili svoj záväzok zapojiť sa do mierového procesu pod vedením Africkej únie;
1. opakuje svoju naliehavú výzvu na okamžité ukončenie násilností a nastolenie bezpodmienečného prímeria v Tigraji a susedných regiónoch;
 2. vyzýva na zabezpečenie okamžitého, úplného, bezpečného a trvalého prístupu humanitárnej pomoci ku všetkým osobám postihnutým konfliktom v tomto regióne;
 3. vyzýva na okamžitý návrat k ústavnému poriadku a na vytvorenie mechanizmu pre monitorovanie prímeria; vyjadruje podporu všetkým diplomatickým snahám o ukončenie prebiehajúceho konfliktu v Etiópii, najmä mediáciou Africkej únie (AÚ);
 4. dôrazne odsudzuje úmyselné útoky na civilistov všetkými bojujúcimi stranami a verbovanie detí určitými bojujúcimi silami, o ktorom sa objavili správy; pripomína, že úmyselné útoky na civilné obyvateľstvo, útoky na deti a nábor a využívanie detských vojakov predstavujú vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti;
 5. odsudzuje inváziu eritrejských síl do regiónu Tigraj; odsudzuje vojnové zločiny a porušovanie ľudských práv eritrejskými silami počas vojny v Etiópii; naliehavo vyzýva eritrejskú vládu, aby okamžite a trvalo stiahla svoje ozbrojené sily z Etiópie a zabezpečila zodpovednosť za svoje vojnové zločiny;
 6. vyzýva všetky orgány v Etiópii, najmä federálnu vládu a regionálne vlády v Tigraji, Amhare a Afare, aby dodržiavali najvyššie normy v oblasti ľudských práv, prioritne riešili mimoriadne závažné vojnové zločiny páchané na najzraniteľnejších, najmä na deťoch a ženách, a aby chránili svoju mládež v súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa;

7. je zdesený správami o znásilneniach a trestných činoch sexuálneho násillia páchaného na deťoch, ženách a mužoch, ktoré páchajú všetky bojujúce strany v obrovskom rozsahu; je hlboko znepokojený správami o zabíjaní a mrzačení detí v Tigraji, Amhare a Afare z etnických dôvodov, ktoré sú vojnovými zločinmi, a žiada, aby sa im venovala bezodkladná pozornosť;
8. opätovne vyzýva sily na všetkých stranách, aby dodržiavali medzinárodné ľudské práva, medzinárodné humanitárne a utečenecké právo; vyzýva etiópsku federálnu vládu a tigrajskú regionálnu vládu, aby zabezpečili vyvodenie zodpovednosti voči páchatelom vojnových zločinov spáchaných počas prebiehajúceho konfliktu; trvá na tom, že je potrebná spolupráca medzi miestnymi a medzinárodnými aktérmi, najmä Etiópskou komisiou pre ľudské práva a Radou OSN pre ľudské práva (UNHRC), pri zabezpečovaní nápravy pre osoby, ktoré prežili, a pre obeť všetkých foriem vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti;
9. žiada, aby všetky dievčatá a ženy v Etiópii mali prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby zvýšili podporu službám v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, a najmä antikoncepcii a prístupu k bezpečnému umelému prerušeniu tehotenstva, s osobitným dôrazom na zabezpečenie prístupu v regiónoch Etiópie postihnutých vojnou a humanitárnou katastrofou; vyzýva etiópsku vládu, aby splnila svoj záväzok vyšetriť mnohé závažné prípady rodovo motivovaného násillia v konflikte, ktoré páchajú všetky bojujúce strany;
10. je znepokojený správami o náraste počtu prípadov detských manželstiev a detskej práce, obchodovania s ľuďmi a transakčného sexu ako zúfalých prostriedkov na prežitie v regiónoch Etiópie postihnutých vojnou a humanitárnou katastrofou;
11. vyzýva na prijatie opatrení proti únosom utečencov a vnútorne vysídlených osôb, obchodovaniu s nimi a ich sexuálnemu vykorisťovaniu v Tigraji, Amhare, Afare a Eritrei a na poskytovanie pomoci a ochrany všetkým obetiam bez diskriminácie na základe rasy alebo etnickej príslušnosti, štátnej príslušnosti, zdravotného postihnutia, veku, pohlavia alebo sexuálnej orientácie;
12. naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zvýšili podporu pre núdzové rehabilitačné centrá pre ženy a deti vrátane detí narodených po znásilnení, ktoré by chránili a rehabilitovali osoby, ktoré prežili rodovo motivované násillie, obchodovanie s ľuďmi a sexuálne vykorisťovanie; zdôrazňuje význam poskytovania prístrešia, psychosociálnych služieb a odbornej prípravy pre osoby, ktoré prežili, a požaduje dodatočnú podporu pre existujúce útulky;
13. pripomína, že mimosúdne popravy, nedobrovoľné zmiznutia, svojvoľné zadržiavanie, mučenie a zlé zaobchádzanie, nútené vysídľovanie, sexuálne a rodovo motivované násillie, znásilňovanie a skupinové znásilňovanie, útoky na humanitárnych pracovníkov, útoky na civilnú infraštruktúru, ako sú školy a nemocnice, a ničenie a rabovanie verejného a súkromného majetku, predstavujú podľa medzinárodného práva vojnové zločiny;
14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali vnútroštátne iniciatívy v oblasti zodpovednosti založené len na jasných, transparentných, účinných a merateľných

ukazovateľoch, ktoré zabezpečia nezávislú a nestrannú spravodlivosť a zodpovednosť pre obeť a osoby, ktoré prežili;

15. dôrazne odsudzuje používanie vyhladovania ako vojnovkej metódy; pripomína, že marenie dodávok potravín a zdravotnej starostlivosti a odopieranie týchto služieb predstavuje zločiny proti ľudskosti; pripomína, že humanitárna pomoc a podpora je založená na zásadách ľudskosti, nestrannosti, neutrality a nezávislosti;
16. opakuje svoju výzvu na úplné obnovenie základných verejných služieb, ako je elektrická infraštruktúra, bankové služby, školy a nemocnice, ako aj na okamžité zrušenie obmedzení telekomunikácií v Tigraji;
17. vyzýva vnútroštátne a regionálne orgány, aby zabezpečili, že vnútorne vysídlené osoby a utečenci budú mať právo na bezpečný návrat do svojich domovov alebo do miest bydliska na dobrovoľnom základe a aby vytvorili spravodlivý, prístupný a nezávislý mechanizmus na kompenzáciu strát alebo škôd na bývaní, majetku a pôde; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby pomáhali a podporovali organizovanie a monitorovanie návratov;
18. dôrazne odsudzuje skutočnosť, že výnimočný stav viedol k etnicky motivovanému zatýkaniu, obťažovaniu, bitiu a útočeniu na novinárov; vyzýva na okamžité prepustenie všetkých novinárov, ktorí sú naďalej svojvoľne zadržávaní, a na zabezpečenie slobody prejavu a slova; vyzýva bojujúce strany, aby zabezpečili voľný prístup tlače a umožnili novinárom bezpečne vykonávať prácu;
19. vyjadruje znepokojenie nad bezpečnosťou a životnými podmienkami nezávislých humanitárnych pracovníkov v regióne; dôrazne odsudzuje všetky útoky na humanitárnych pracovníkov a kritickú infraštruktúru a pokračujúce zabavovanie dodávok humanitárnej pomoci OSN;
20. opakovane vyzýva etiópsku vládu, aby podpísala a ratifikovala Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu; zdôrazňuje potrebu nezávislého a nestranného mechanizmu na riešenie pretrvávajúcich porušení a zodpovednosti;
21. vyzýva všetky bojujúce strany, aby okamžite ukončili nepriateľské akcie a dosiahli formálnu dohodu o prímerí bez vopred stanovených podmienok; opakuje výzvu na národný dialóg, ktorý musí byť čo najinkluzívnejší, najrozsiahlejší a najtransparentnejší so zapojením zástupcov občianskej spoločnosti a opozičných strán, aby bol splnený jeho cieľ byť skutočným katalyzátorom zmierenia; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby sa v plnej miere zapojili do mierového procesu s cieľom zabezpečiť jeho dôveryhodný pokrok;
22. berie na vedomie určitý pozitívny vývoj v krajine, ako napríklad humanitárne prímerie z 24. marca 2022 a prepustenie niektorých politických väzňov, rozsiahlejší prístup humanitárnej pomoci počas prímeria, a najmä verejné vyhlásenia etiópskej vlády a tigrájskeho vedenia, že sa zaviazu k mierovým rozhovorom pod vedením AÚ;
23. víta obnovenie mandátu Oluseguna Obasanjoa ako vysokého predstaviteľa AÚ pre Africký roh; očakáva ďalšie kroky v nadväznosti na vyhlásenia o predpokladanom

vymenovaní trojice mediátorov AÚ na vysokej úrovni s cieľom venovať prioritu dohode o trvalom prímerí, nerušenému prístupu humanitárnej pomoci do všetkých oblastí a okamžitému stiahnutiu eritrejských síl a uľahčiť vyvodenie zodpovednosti a vnútorné zmierenie; vyzýva na čo najrýchlejšie vykonanie týchto opatrení;

24. opakuje svoju výzvu, aby EÚ a jej členské štáty prijali opatrenia na ochranu ľudských práv a prijali sankcie proti páchatelom porušovania ľudských práv prostredníctvom globálneho sankčného režimu v oblasti ľudských práv;
25. podporuje Komisia v odložení vyplácania rozpočtovej podpory etiópskej vláde od decembra 2020; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v podpore regiónu zachraňujúcej životy zameranej na občiansku spoločnosť a nezávislé humanitárne organizácie a aby zintenzívnila svoje úsilie o zaistenie bezpečnosti detí; vyzýva Komisiu, aby prehodnotila svoje obmedzenie rozpočtovej podpory na vykonávacie opatrenia s cieľom umožniť pokračovanie realizácie rozvojových projektov mimo zóny konfliktu;
26. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Bezpečnostná rada OSN (BR OSN) nedokáže účinne riešiť situáciu v Etiópii a v regióne; dôrazne vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby vyzvali BR OSN, aby usporadúvala pravidelné verejné schôdze o Etiópii a regióne Tigray a aby podnikla zmysluplné a rozhodné kroky na zabezpečenie neobmedzovaného prístupu humanitárnej pomoci, umožnenie ochrany civilného obyvateľstva, ukončenie závažného porušovania medzinárodného práva a zabezpečenie zodpovednosti za vojnové zločiny;
27. pripomína, že UNHRC sa vo svojej rezolúcii S-33/1 o situácii v oblasti ľudských práv v Etiópii prijatej 17. decembra 2021 rozhodla zriadiť Medzinárodnú komisiu expertov pre ľudské práva pre Etiópiu (ICHREE); naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporili pridelenie primeraných finančných prostriedkov OSN ICHREE, a vyzýva etiópsku federálnu vládu, aby ICHREE uľahčila neobmedzený prístup; vyzýva UNHRC, aby obnovila mandát ICHREE a poskytla jej dostatok času, ako aj technickej pomoci a potrebných rozpočtových zdrojov na vykonávanie mandátu bez obmedzenia jeho časového alebo geografického rozsahu;
28. uznáva zistenia uvedené v správe Medzinárodnej komisie expertov pre ľudské práva o Etiópii (A/HRC/51/46) z 19. septembra 2022, v ktorej sa dokumentujú prípady vojnových zločinov; vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila a využila závery a odporúčania, a etiópske orgány, aby uznali tieto výsledky v úsilí o obnovenie ochrany ľudských práv a o nápravu pre obeť vojnových zločinov; ďalej vyzýva všetky strany konfliktu, aby schválili odporúčania spoločného vyšetrovania úradníka OSN pre ľudské práva a etiópskej komisie pre ľudské práva;
29. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, federálnej vláde a Federálnej snemovni Etiópie, tigrajským orgánom, vláde Eritrejského štátu, vládam Medzivládneho úradu pre rozvoj, Africkej únii a jej členským štátom, Panafrickému parlamentu a Spoločnému parlamentnému zhromaždeniu AKT – EÚ.